

«Alma mazlumyň ahyny, çykar aheste-aheste!»

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

"Alma mazlumyň ahyny, çykar aheste-aheste!" «ALMA MAZLUMYŇ AHYNY, ÇYKAR AHESTE-AHESTЕ!»

On altynjy Osmanly türkmen patyşasy Osman II tagta çykanda agasynyň tussaglykda saklanýan ogly Mustapa I-niň doganlaryna hiç zat diýmändi, ol dogan öldürme däbine rugsat berýän kanunnamanyň talaplaryny ýerine ýetirmändi. Emma Polşa ýörişine çykanda özünden birnäçe aý kiçi jigisi Şazada Mämmedi gelejekde özüne bäsdeş bolar gorkusy bilen 1612-nji ýylda öldürdipdir.

Baş müfti Esad ependi dogan öldürme däbini kanunylaşdyrmak üçin talap edilen fetwany bermändir. Emma müftiniň kürsüsine öñden bäri göz dikip ýören Rumeli goşun kazysy Kemaleddin ependi bolsa patyşanyň islegini derhal ýerine ýetiripdir.

Keç ykbally şazada Mämmet özünü öldürmek üçin okdrylyp gelýän gözü ganly jellatlaryň garşysynda durka:

– Osman, Allatagaladan dilegim, ömrüňden we soltanlygyňdan jyda düş!.. Meni nädip öldürtseň, seni-de şeýdip öldürsinler!»
– diýip, nalyş edipdir.»

Wagt geçipdir. Kim bilyär, belki-de şazada Mämmediň garyşy tutandyr. Ýanyçarlaryň turzan gozgalaňy netijesinde Sultan Osman II edil Mämmediň ölmى ýaly ölüme uçrap, bakyýete göç etmeli bolupdyr.

Atalar sözünde: «Alma mazlumyň ahyny, çykar aheste-aheste!»* diýip, ýöne ýere aýdylmandyr.

Ryza Tekin UGUREL.

* «Alma mazlumyň ahyny, çykar aheste-aheste!» – ýagny, «Mazlumyň (ejiziň) zaryny alma, zarladyp özüňden çykar». Geň-

taňsy wakalar